

Kommentar til økonomirapport for 1T-2020 til fakultetsledelsen

Enhet: Fysisk institutt	Stedkode: 150400-150495
Skrevet av: Marianne Afdal og Inger Anne Pedersen	

1. Totalt

a) Vurdering av enhetens økonomi

Pr. 30.04.2020 har FI et underskudd på 1,5 millioner, hvor basisvirksomheten har et overskudd på 1 million og EFV et underskudd på 2,5 millioner. Dette er totalt omtrent som budsjett, men en kraftig nedgang fra samme periode i fjor. Akkumulert resultat for basisvirksomheten ble betydelig redusert i 2019 og er for 2020 forventet redusert til et negativt resultat på 1 million. Det er i 2024 forventet et negativt akkumulert resultat på 13,2 millioner.

Hovedårsaken til redusert resultat er en betydelig økning i kostnader samtidig som KD-tildeling har flatet ut årene 2017-2019 og er betydelig redusert i endelig tildeling for 2020. Endelig tildeling for 2020 eksklusiv internhusleiekompensasjon er fra 2019 redusert med 8,6 millioner.

Det er for 2020 forventet et negativt årsresultat på 11,4 millioner og for 2021 på 6 millioner. Fra 2021 bedres prognosen betydelig som følge av økning i EU insentivmidler. Dette er basert på dagens finansieringsmodell med god uttelling pr. EU krone.

Det er stor usikkerhet knyttet til 5 års prognosen med tanke på effekt av ny finansieringsmodell og utvikling i EFV, men det som er sikkert er at den akkumulerte saldoen vil i løpet av 2020 være brukt opp og handlingsrommet betydelig redusert. Vi vet foreløpig ikke nok om konsekvenser av Covid-19 til å kunne tallfeste eventuelle tapte inntekter eller økte kostnader. Det forventes tapte leiestedsinntekter og forlengelser av stipendiater som følge av nedstengningen, mulig også bortfall av NFR og EU inntekter. Reisekostnader og møtekostnader forventes redusert.

UiO har fått tildelt 336 ekstra studieplasser og 110 nye stipendiatstillinger, hvorav 80 til MN. Fordelingen mellom de enkelte institutter er p.t ikke kjent.

b) Prognoseendringer i denne leveransen i forhold til forrige leveranse

Total: Større endringer i både inntekter og kostnader for Basis og EFV siden prognose levert 3T-2019.

Konsekvenser av Covid-19 er ikke hensyntatt i prognosen.

Basis: Inntekter er øket med 10,9 millioner, nettobidrag øket med 2 millioner og kostnader totalt redusert med 0,4 millioner. Prognosen for 2020-2024 er bedret med 13,3 millioner. Hovedårsaken til bedret resultat er økte inntekter som følge av varig reduksjon av rammejustering og økte insentivmidler for NFR og EU inntekter. Personalkostnader er i prognosen betydelig redusert, selv om prognosen kun viser en liten endring. Det skyldes nye stillinger budsjettert hvor også tildeling for stillingene følger med. Den reelle reduksjonen i personalkostnader er på 6,2 millioner.

EFV (FI prosjektportefølje): Inntekter øket med 31,7 millioner, personalkostnader redusert med 2,7 millioner, driftskostnader øket med 31,3 millioner og nettobidrag øket med 2,6 millioner. Totalt bedret med 0,5 millioner. Kontrakter for NorFabIII og CERN kom på plass i 1T og har gitt større bidrag til instituttet enn prognoseprosjektene tilsa. NFR inntekter er øket med 30,3 millioner, som har gitt en økning i insentivmidler for perioden 2020-2024 med 1,1 million (økt inntekt i årene 2023 og 2024 vil først gi insentivmidler fra 2025). For CERN prosjektet er det langt mer til drift enn opprinnelig forventet, 35 årsverk mot 29 årsverk budsjettert og høyere ekstern overhead. Når det gjelder NorFabIII var kun drift av infrastrukturen og driftsstøtte fra NFR budsjettert. For NorFabIII er tilskudd fra NFR øket med 9,5 millioner, tilsvarende økning i investering i EFV.

Sentere (SMN, CCSE, Njord og Porelab): Kun noen små endringer for CCSE og SMN som til sammen ikke gir endring for instituttet.

2. Basisvirksomhet - Årsak til vesentlige avvik i forhold til budsjett og hvordan dette påvirker prognosen.

2.1 Inntekter

Inntektene er noe høyere enn budsjett. Dette skyldes periodisering, samt at KD tildeling for 2020 ble øket i endelig tildeling som følge av reduksjon i rammejustering. Tildeling fra NFR gjelder ReleQuant prosjektet som ble avsluttet med underskudd i 2019.

Inntekter er i prognosen 2020-2024 **øket med 10,9 millioner**. Det tildeles midler fra MN for CERN koordinatorstilling med 3,3 millioner (lønnskostnader er budsjettert tilsvarende, så ingen resultat effekt). Rammetildeling er øket med 7,9 millioner, hvorav varig rammejustering med 4,2 millioner og økning i EU insentivmidler med 3,9 millioner er de største endringene. Økning i EU insentivmidler EU skyldes hovedsakelig forskyvning i inntekter for ERC. Det er forventet at nesten 50% av EU inntekten (9 millioner) vil mottas i 2020 og dette vil gi instituttet betydelig økning i EU insentivmidler allerede fra 2022. NanoHeal har også fått etterbetalt noe mer enn forventet.

Internhusleien er redusert med 1,8 millioner (kostnader er redusert tilsvarende, så ingen resultat effekt). NFR inntekter har gitt økning i insentivmidler med 1,1 million og det er en liten økning i studiepoengproduksjon, publikasjonspoeng og 1 md ekstra i rekrutteringsstillinger med til sammen 0,5 millioner.

2.2 Personalkostnader

Avviket på 1,1 million skyldes i hovedsak at CERN ansatte er lønnet fra basis. De vil bli ompostert til prosjekt når dette blir opprettet. Flere forlengelser er foretatt og noen interne stipendiatstillinger er foreløpig ikke tilsatt.

Prognosen er øket med 0,3 millioner. Lønnskostnader i NorFabIII er øket i forhold til opprinnelig budsjett med 2,2 millioner, driftskostnader er redusert tilsvarende. For CERN koordinatorstilling mottar instituttet midler fra MN på 3,3 millioner, tilsvarende økning i lønnskostnad. Eksternt frikjøp i EU prosjektet gResonant på 1 million er benyttet til tilsvarende tilsetning på basis. Totalt øket lønnskostnader med 6,5 millioner gir ergo ingen resultat effekt.

Tidligere instituttleder har søkt permisjon og ny instituttleder er ansatt fra eksisterende stab, hvilket vil si at prognosen er redusert. Det er budsjettert med en intern postdoc til Teori seksjonen og postdoc og professor II stilling til Plasma- og romfysikk seksjonen. 2 forskerstillinger var ved en feil budsjettert på basis og ikke i CERN prognoseprosjektet. Dette har gitt en betydelig reduksjon i lønnskostnader. Mange forlengelser av stipendiater, noen midlertidige tilsetninger og lønnsøkninger spiser derimot opp store deler av denne reduksjonen. Forlengelser av stipendiater ble i 3T-2019 redusert til 6 md per år. Dette er alt for lavt og er i prognose justert opp til 12 md per år. Total reduksjon i lønnskostnader med 6,2 millioner.

2.3 Driftskostnader

Internhusleien er redusert. KD tildeling er redusert tilsvarende, så ingen resultat effekt. Andre driftskostnader er 3,3 millioner over budsjett. Dette skyldes i hovedsak periodiseringer. Flere store service kontrakter er betalt i 1T, mens de opprinnelig var budsjettert senere på året.

Driftskostnader er i prognosen 2020-2024 redusert med 2,4 millioner og gjelder NorFabIII. I endelig kontrakt var det mindre til drift og mer til lønn. Leiested var også nedjustert noe.

Investeringer er i prognosen 2020-2024 øket med 3,6 millioner. Dette skyldes hovedsakelig en langt større regning fra MN for diverse ombygginger og inventar enn forventet. Vi får en regning på 3,6 millioner nå i 2020, mens vi kun har budsjettert med 0,75 millioner per år. År 2020 er øket med 3,6 millioner, mens årene 2022-2024 er redusert til 0,5 millioner per år. Reinvestering i leiesteder er øket med 0,8 millioner. I NorFabIII skal instituttet bidra med 3,3 millioner i egenandel til utstyr. Reinvestering av infrastruktur til bruk i nye eksterne prosjekter er redusert tilsvarende. Totalt i prognose er det nå 16,4 millioner til reinvestering.

2.4 Nettobidrag

Avviket i overhead og leiested skyldes periodisering. Avvik i eksternt finansiert frikjøp og avsluttede prosjekter gjelder endring i FI sin prosjektportefølje. Se punkt 3.5 Nettobidrag.

Nettobidraget er i prognosen 2020-2024 øket med 2 millioner. Denne endringen kommer fra FI sin prosjektportefølje. Små korrigeringer fra sentrene utligner hverandre.

3. Eksternt finansiert virksomhet (FI prosjektportefølje):

Årsak til vesentlige avvik i forhold til budsjett og hvordan dette påvirker prognosen.

3.1 NFR inntekter

Inntektene er omtrent som forventet ved 1. tertial, men årsprognosen for 2020 har økt 13 millioner kroner. Totalt har den 5-årige prognosen økt med 30 millioner kroner. Dette skyldes NorFabIII og CERN-prosjektet hvor det i prognosen ikke var hensyntatt de store summene til vi får til drift (og dermed inntekter) hvert år.

3.2 EU inntekter

Avviket hittil i år skyldes periodiseringsfeil og at vi fikk en ekstra inntekt på et prosjekt vi trodde var avsluttet. Dette er derimot marginale avvik. Det store avviket er årsprognosen for 2020 som har økt med 9 millioner og den totale 5-årige prognosen som har økt med 18 millioner kroner. Dette skyldes at vi har fått et Consolidator Grant som vi ikke hadde lagt forventninger om i prognosen. Vi har i tillegg valgt å se på dette som en ekstraordinær tildeling og dermed ikke redusert forventningene til andre nye EU-prosjekter fra 2021.

3.3 Personalkostnader

Personalkostnader har i 5-årsprognosen økt med 7 millioner fra budsjett. Dette skyldes utelukkende nye stillinger på vårt nye Consolidator Grant fra EU.

3.4 Driftskostnader

Driftskostnader er som ofte lavere enn budsjettet hittil i år, men forventes å øke utover i året. Årsprognosen har også økt noe pga CERN-prosjektet med mye mer til drift enn forventet i budsjett. Dette ser vi også videre i den 5-årige prognosen som har økt med 16 millioner av samme årsak.

3.5 Nettobidrag

Eksternt frikjøp er 1 million mer enn budsjettet i år og prognosen er oppdatert. Dette skyldes at man måtte bruke opp midler på et EU-prosjekt og det er gitt en ansettelse på basis tilsvarende dette. Det er altså ikke en reell økning i inntekten for instituttet. Overhead og leiested er omtrent som budsjettet per 1. tertial, men årsprognosen har økt noe for begge. Dette skyldes det økte frikjøpet og økte lønnskostnader pga vårt nye Consolidator Grant fra EU. Økningen i leiesteder skyldes forskyvninger fra 2019 til 2020, bruk av leiested i eksisterende prosjekter som ikke var budsjettet med dette og mer leiested i det nye CERN-prosjektet enn budsjettet. I den 5-årige prognosen utgjør det kun en liten økning fra budsjett. Avsluttede prosjekter var forventet å gi instituttet en inntekt i 2020 på 329.000 kr, men har i løpet av første tertial snudd seg til underskudd på 1.253.000 kr som instituttet må dekke av ulike grunner som valuta og misforståelser rundt videreføring av prosjekt. Totalt sett er instituttet likevel ventet ca 3 millioner mer i nettobidrag i 2020 enn ved budsjettleveranse og ca 9 millioner mer i 5-årsprognosen, der halvparten skyldes vårt nye Consolidator Grant fra EU.